

Acésta fóia ese
cate 3 cóle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
10 franci cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonéza la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectori.

Nr. 7.

Brasiovu 1. Aprilie 1869.

Anulu II.

Din cronic'a lui Michailu Cserei. 1661—1711.

(A se vede Nr. 5.)

Dintre anii 1678 si 1679 cronicariulu ne pastrà éراسi cateva date de acelea, ce caracteriséza mai multu pe ómenii si societatea din cutare epoca intru atata, incatu ni s'ar pareá, cà pe acelea ar trebui se le cunósca fiecare ardelénu si ardeléna.

Dupace se implusera prinsorile cu multime de boieri si functionari de frunte, dintre cei mari mai remasese inca numai Gasparu Kornis, pe carele M. Teleki nu era in stare a'lu trantí la pamentu, in catu déca Kornis nu ar fi moritu prea de tempuriu, séu elu ar fi repusu pe Michailu Teleki, séu acesta pe Kornis; unulu din doi ar fi peritu de siguru. Nici-o data Kornis nu a voitu a se supune lui Teleki; macarca acesta isi batea capulu, cá se faca si pe Kornis membru de consiliu, pentrucá asia incurcandu'lu mai multu in afacerile curtiei, cu atatu mai usioru se se póta incaibara de elu. Kornis inse fiindu omu mintosu, refusà acea functiune, si fiinducà inetiase din casulu lui Bánffy si alu lui Pavelu Béldi, se sciá ferí, incatu venea raru la curte, éra pe Mich. Teleki nici-o data nu'lu caciulea, din care cauza acesta numai catu nu'si mancá manile si pitiórele de manía. Acei doi boieri se si luara o data la cérta in Fagarasiu la principele, unde se aflá invitati la mésa. Caus'a certei fu, ca venindu vorb'a despre Bánffy si Béldi, séu adica despre sórtea cea rea, care ajunsese pe acei boieri, Michailu Teleki vorbí cu mare urgía despre densii. Atunci Gasparu Kornis ne mai-potendu suferí vorbele uríte, ii díse: „Jupane Teleki, credu cà n'ar strica, déca dumneata ai vorbi mai cu crutiare despre acei boieri repausati, pentruca orice au facutu ei in viétia, au fostu inse adeverati boieri; apoi si afara de acésta ar trebui se memoramu pre cei morti cu mai multa onóre.“ Atunci Teleki iritatu, incretiendu sprincenele, cu mare mania da cu pumnulu in més'a principelui si díce: „Jupane Kornis, mai inderaptu cu ogarii*). cà nu primeseu dela dumneata infruntatiuni.“ La acestea Gasparu Kornis de si era omu moderatu, se infurià atatu de multu, incatu sculanduse dela masa si intendiendu'si gítulu inainte dupa datin'a ce avea, incepù asia: „Mei porcude-cane soi de valachu, bastardu fetioru de curva me, eu si in pantecele mamei mele am fostu adev-

ratu domnu titulatu cu marii'a ta, éra pre tine draculu mai scie cine te a cacatu in Transilvani'a, si apoi tu totu voiesci a ne poruncí nóua toturoru? De n'asiu avea respectu de ilustr'a mésa a Mariei sale principelui meu, si déca n'asiu respecta persón'a de principe a Mariei sale, dieu cà asi infige busduganulu meu pana in creerii capului teu celui plesiugu. Astempera-te Teleki, pentrucà se'mi credi tu mie, cà séu eu voiu crepa, séu cà sangele teu ilu voru linge canii; speru cà cu mine nu vei tracta cá cu ceilalti.“ — Dupá acestea Kornis lasandu més'a, esf'afara. Insiu principele nu sciá ce se díca la acea scena. Kornis nu se mai impacà cu Teleki. Kornis inse morí in etate tenera, éra lumea credea, cà ar fi moritu de veninu.

Teleki dupace a repusu pe boierii cei mari ai Transilvaniei, incepù a governa Transilvani'a cu tirania atatu de cumplita, incatu de candu locuescu ómeni in Transilvani'a, nici-o data, nici sub voivodi, nici sub principii, Transilvani'a nu mai fusese subjugata atatu de tare, si ómenii de nimeni nu s'au temutu asia multu cá de Teleki. Nimeni nu cutezá se'i contradíca, pentrucá indata inversiuná pe principele in contra ori-cui si 'lu aruncá in arestu; pe ori-care boieriu de frunte 'lu suduiá si infruntá in publicu; éra déca cineva avea vreo tréba la principele, suplic'a sa ii era indesiertu, déca nu mergea mai anteu cu daruri la Teleki. Din tóta tíer'a 'i ducea daruri; éra fiinduca soci'a lui ii dícea adesea, cá se nu lacoméscá asia multu la daruri, elu ii respundea: „Ho nevasta, las' se'mi aduca; déca voiu perí eu, tocma asia vei cara tu daruri la altii, si apoi ce ai cara atunci, déca nu ne-ar aduce acmù altii?“ Nevoiesiulu si simplulu principe se temea de Teleki cá de focu. Déca 'i dícea unii altii: „Marii'a ta Dómne, s'ar cuveni se te porti asia si pe dincolo!“ elu respundea: „Védia dumnealui jupanulu Teleki, faca-se lucrulu asia, precumu ii place dumnealui.“

Ce e dreptu, cà principele fiindu iute la manía, uneori atatu se infuriá in contra lui Teleki, incatu toti credea, cà ar fi in stare se'lu decule (se'lu omóre);

*) Partea acestei certe, carea se incepe cu sudalm'a usitata pe acelea tempuri, suna in originalu asia: „Lélek bestye lélek oláh csinálta fattyu kurva fia, az anyám hasábanis igaz nagyságos ur voltam, tégedet pedig ördög tudja, ki szart be Erdélyben, s mégis te akarsz minnyájunknak parancsolni? etc. etc.“ Vedi la pag. 119.

*) Adica: Se nu fii asia nerusínatu.

acea manía inse tienea numai cateva minute, éra dupa aceea totu principele amblá cu bun'a pre langa Teleki. Intre altele avendu principele in Alb'a-Iuli'a*) unu argintariu anume Bojtos, nevast'a acestuia fiindu femeia glumétia, mergea desu la curte. Intr'un'a de díle principele intrandu in chili'a dómnei, a sociei sale, aflà acolo pe argintarés'a. „Jupanésa Bojtosióia, ce face barbatu-teu?“ intrebà Apaffy pe acea femeia. „Apoi Marii'a ta, barbatu-meu auresce gardinele castróneloru de argintu,“ respunde argintarés'a. „Pentru cine?“ intrebà Apaffy. „Pentru jupanulu Teleki,“ respunde jupanés'a. Atunci principele incependu se fluíere dupa datin'a sa, se întórce catra consórt'a sa si 'i díce: „Audi tu nevasta, ce face unchiulu-teu? Eu sunt principe alu Transilvaniei si totu nu am castróne (blide) suflate cu auru. Pre Ddieulu meu, unchiu-teu ar merita, cá se'i legu acele castróne de gútu si asia se'lu spendiuru.“ Atunci dóm'n'a díse: „Bunulu meu barbate, ce sunt eu de vina la acestea? eu n'am ce face.“ — Principele scuturandu din capu respunde: „Tu esci de vina nevasta, pentrucà eu din caus'a ta nu pociu tracta cu Teleki asia, precumu asiu voi eu; éra tu nu pricepi, cá vomu ajunge, cá acelu omu se fia carneficele fíiului teu, si precumu a dísu lumea despre domn'a Catarin'a, cá din caus'a lui Stefanu Csáki ajunsese, cá se pórte póle din pensa de cálti, asia se va díce si despre tine, cá din caus'a lui Mich. Teleki vei pórta póle din pensa de cálti.***) Dupa acestea principele intra infuriatu in chili'a sa, se întórce spre curtea casei, candu éca Teleki venea la curte, éra principele 'lu primí la sine intocma cá si mai nainte.

Dupa acestea cronicariulu descrie pre scurtu episodulu espeditiunei belice a trupeloru transilvane comandate de Teleki in contra nemtiloru si unguriloru lobonti din Ungari'a, arzatandu ce barbarii au comisu acele trupe in decursulu acelei guere, in care inse Teleki batutu fiindu mai preste totu, fu constrinsu a se re'ntórce acasa cu mare rusíne. Pe atunci se resculara ungurenii curuti din nou, acumu inse sub comand'a junelui Emer. Tökölyi, carele cá descendenté dintru una familia flustra de comite, se bucurá de auctoritate atatu de mare, incatu avú curagiulu, cá se aresteze pe Pavelu Vesselényi, carele pana atunci fusese generalulu curutiloru; éra de alta parte Mich. Apaffy era se'si marite pe fiia-sa dupa Tökölyi, déca acea domnitia nu ar fi moritu intr'ácea la Clasiu, unde si fu inmormentata. Ei, dara Teleki inca avea una fiica, veduva de doi barbati, pe care o ar fi maritatu bucuros dupa Tökölyi, éra fiindu-cà acesta nu voiá se scia de asemenea casatoría, de alta parte auctoritatea lui Tökölyi creseca si in Transilvani'a, unde cá fugariu se asiediasse cu locuint'a, din acestea

*) Alba-Carolin'a de astadi. Acea cetate trecea pe atunci de resiedenti'a tieréi, Apaffy inse petrecea multu pe la alte orasie, éra mai alesu la Fagarasiu. Not'a comp.

***) Acea profetia a lui Apaffy s'a implinitu, de si nu ad literam, totusi in mai multe respecte. Idem.

cause intre Teleki si Tökölyi se nascú inimicitia mai antciu cá sub spudia, dupa aceea pe fatia. Teleki denuncià pe Tökölyi, cá acesta ar ambla se destrozze pre Apaffy. Urmarea fu, cá Tökölyi tractatu cá rebelu, isi perdú averile din Transilvani'a, dintre care dominiulu Cricau trecú in posesiunea lui Teleki.

La an. 1680 cronicariulu nu insémna nici unu evenimentu istoricu din Transilvani'a, éra din Ungari'a spune numai, cá in acelu anu se implinise armisti-tiulu de 18 ani inchiaietu intre turci si nemti, cumu si cá curutii comitea cele mai mari crudimi in patri'a loru.

La a. 1681. Aici cronicariulu insémna conchia-marea unei diete la Alb'a-Iulia, in care Mich. Teleki recomandà cu totu-adinsulu alegerea uniculu fíiu alu lui M. Apaffy de succesoriu alu tata-seu la tronulu Transilvaniei, ceea ce se si intemplà si inca asia, cá sultanulu inca 'lu recunoscú, trimitiendu si acelui copilasii semnele domniei, adica: busduganu si stégu. De aci incolo bietulu Cserei éra'si yérsa manía sa mai alesu asupra acelor boieri de nationalitate romanésca, (inse calviniti, séu numai papistasiti), cati aflà gratia si favóre la curte si in afacerile tieréi. Éca ce ne spune Cserei la anulu acesta.

Acmú atatu principele, catu si dóm'n'a simtiá bucuría mare; éra pentrucà se'si consolideze si mai bine cas'a, dóm'n'a incepú se'si inainteze sementi'a sa dela Oradea*), precumu era Pavelu, Michailu si Petru Inczédi si pe alti mai multi, carora le dá functiuni mari si grase si mosii frumóse. De aici inainte sarmanii fii ai patriei ajungéndu sub pitiórele celora, siedea pe la casele loru cá straini in tíera straina, fara nici una functiune si onóre; consiliulu intregu era ocupatu de straini, precumu au fostu M. Teleki, Stef. Naláczí, Lad. Székely, éra fiscalitatea (finanti'a) intréga stá sub directiunea lui Pav. Inczédi**). Orice omu ticalosu si peduchiosu venea din Ungari'a, indata i se dá functiune. Ladislau Vaida inca a fostu dintre accia, incatu vestmentele si totu ce avea elu, nu facea doi fiorini, pre candu venise in Transilvani'a. Michailu Teleki recomandà pe Vaida de sierbitoriu in curtea principelui, de unde apoi curendu fu inaintatu la rangulu de magistrulu alu posteloru, carele era primulu gradu la boiería***). Acelu omu

*) La loculu acesta cronicariulu secuie nu mai scrie oláh szamunca, ci numai simplu szamunca, inse si din atata se vede curatu, cá elu isi batea jocu de originea romanésca a consangeniiloru dómnei. CREDU cá istoriografii nostrii voru afla, cá nu ar fi lucru de prisosu a se cerceta, cumu vene, cá An'a Bornemisza, soci'a principelui Apaffy, avú atati consangeni (rudeni) de nationalitate romanésca.

Not'a comp.

***) Acestia toti era romani. Numele loru cele magiarisate se nu ne insiele nici pe unu minutu, pentrucà acésta impregiurare se póte esplica fórte usioru si fórte bine. Idem.

****) Lectorii nostrii cunoscú, ce insemná in asemenea casuri terminulu de sierbitoriu, ungur. inas, latin. ephebus. Cserei inca fusese cativa ani „inas“ chiaru la Mich. Teleki, pe care'lu defaima asia multu; éra mai tardiu ajunsse prefectu de municipiu in secuime. Idem.

atatu se sciú insinua la dóm'n'a, incatu orice ce de-
cidea consiliulu, Vaida singuru era in stare se re-
stórne totu. Apoi cá si cumu Transilvani'a nu ar
fi avutu de locu patrioti destepti si prudenti, dintre
carii celu mai din urma facea catu diece si doispre-
diece Vaida, principele incepù a insarcina pe acelu
omu miserabilu cu misiuni diplomatice atatu la im-
peratulu turcescu, catu si la regele Poloniei si la im-
peratulu nemtiescu; la atatu despretiu ajunsesera pa-
triotii. In tóta vié'ti'a mea nu am vediutu omu mai
inganfatu si mai afectatu, decatu era acelu Vaida, si
care se pretenda a fi caciulitu inca si de catra ómeni
mai mari cá elu. Odata fiindu in Fagarasiu, mam'a
trimise lui Vaida una suplica in caus'a eliberarei sar-
manului meu tata, cu scopu cá se o nainteze la dóm-
n'a, in a carei gratia stá elu. Elu ii duseiu si ceva
presentu, adica nesce francoline*). La oricare boieriu
mare asiu fi potutu intra mai curendu, éra la Vaida
mi se dete audientia mai tardíu. Intraiu, ii deteiu
francolinele, apoi si suplic'a cu multa submisiune.
Elu luandu francolinele si punendule la una parte,
citindu si suplic'a, imi respunse cu mare truffa: „Ddieu
se me apere, cá se nu punu vreunu cuventu in fa-
vórea tradatoriului mariei sale domnului meu si a
dómnei mele. Mei nepotiele, principele naltiasse pe
tata-teu din pulbere si 'lu facuse omu mare; nu tre-
buea se'lu vendia. Mai multu se nu veni la mine
cu suplica, pentrucá déca ar depende dela mine, eu
asiu face se spendiure pe tata-teu spre ecsemplu.“
Pe atunci inca nu eram de cincispredece ani, inse
totusi revoltanduse sangele in mine 'i díseiu: „Atatu
tata-meu, catu si strabunii sei in Transilvani'a au
fostu adevirati nobili stravechi, éra nu adunatura cá
dumneata, si nu sciú din ce pulbere l'ar fi ridicatu
principele, cumu te-a ridicatu pe dumneata. Minte
cine díce, cá tata-meu ar fi fostu tradatoriu, pentru-
cá elu a fostu sierbitoriu credintiosu atatu principe-
lui, catu si tierei, prin urmare nu este cauza, cá se
spendiure pe tata-meu.“ Cu acestea esiiu din casa.
Era multi in casa, éra unulu din aceia, nu mai sciú
care, díse catra altulu: „A-le-le spurcatu copilu de
curva, cu ce curagiu sciù se respundia magistrului
de poste (lui Vaida), se vede cá pe acelu copiloiu
nu 'lu batusera la curu in scóla fara folosu; óre alu
cui fetioru se fia?***“ Celalaltu respunse: „Este fiulu
sarmanului Ioanu Cserei, care se afla in robía si ca-
rele 'mi fusese amicu bunu.“

La acestu locu cronicariulu Cserei suspina greu
dicéndu: „Acumu inse apropiese fatulu (ursit'a) Tran-
silvaniei, pre care Ddieu o anuntiasse prin multe se-
mne.“ Vorbesce apoi si de unu cutremuru de pa-

mentu din cele mai infricosiate, simtítu in acelu anu
mai virtosu aici in tíer'a Barsei (Terra Barcensis);
de unde elu inchiaie dupa datin'a mai multoru isto-
rici si cronicari vechi, cá starea de atunci a Transil-
vaniei avea se tréca prin cele mai mari prefaceri, cu
alte cuvente: cá Transilvani'a va esí de sub protec-
tiunea Pórtei otomane, isi va perde dreptulu de ale-
gere la tronu si va cadea la cas'a Habsburg etc. etc.;
éra caus'a principala a acestoru si altoru catastrofe
Cserei o cauta si o afla cá si Nicolae Bethlen, cá si
alti cronicari contemporani ai acestora, in amesteculu
intempestivu si nebunescu alu regimului Apaffyanu in
afacerile Ungariei. Cserei se esprime asupra acelu
amestecu in termini catu se póte mai aspri si ilu
condamna la tóte ocasiunile neconditionatu, adaogéndu
totu-odata de repetite ori, cá preste Transilvani'a tóte
relele au venitu numai dela Ungari'a. Inse unele cá
acestea voru obveni si mai la vale. Aici cronicariulu
inchiaie anulu 1681 cu descrierea reinnoirei ostilita-
tiloru dintre sultanulu turcescu si imperatulu Leo-
poldu I., la care nefericitulu Apaffy indemnatu de
Teleki inca a luatu parte alaturea cu Emericu Tökölyi
in favórea turciloru si a curutiloru si in spe-
rantia, cá va ajunge rege alu Ungariei, éra Teleki
palatinu; planurile loru inse avura unu resultatu fórte
umilitoriu pentru Transilvani'a, precumu nici se potea
astepta altumintrea sub comand'a unui principe asia
miserabile, precumu era Apaffy. Acea umilire tre-
buea se ajunga pe Transilvani'a in acea epoca fatala
cu atatu mai virtosu, cu catu cá Tökölyi de una
parte se sciuse insinua fórte bine in grati'a turciloru,
éra de alt'a elu cautá totu feliulu de ocasiuni, pentru-
cá se'si resbune infricosiatu asupra lui M. Teleki.
Pentrucá Tökölyi se'si póta ajunge acelu scopu, in-
duplicá pe vezirulu turcescu, cá se céra pe M. Teleki
la man'a sa, éra déca M. Apaffy nu ar vol se'lu dea
de buna voia, se'lu smulga cu forti'a din cortulu a-
celuia. Teleki isi rescumpará vié'ti'a numai prin tri-
mitere de daruri mari pentru veziru si pentru che-
hai'a. Cu tóte acestea inse Teleki nici dupa aceea
nu cutezà a se departa de langa principele, din cauza,
cá intru una de díle venindu Tökölyi la principele
Apaffy in visita, ii díse lui Teleki in fatia asia: „Mei
Teleki, se me credi tu, cá multu ai practicatu tu in
contra mea; dara se nu te apucu eu de langa cor-
tulu principelui, cá dícu dieu, mai multa pane nu vei
manca. Chiaru si acmù ai apuca tu pe man'a mea,
déca nu asiu cauta la marii'a sa principele, pe care'lu
respectezu cá pre parentele meu; nu m'asiu uita, a-
cilea ti-asiu sbura capulu, omu de nemicu si trada-
toriu ce csei tu*).

La a. 1682 merita a se insemna pre scurtu a-
cestea. Dupa inchiaierea armistitiului intre cei doi
imperati, Apaffy si Teleki se re'ntorcu din Ungari'a

*) Gainusie de alunu, pe ungur. császármadár.

**) Lectoriulu va fi observatu si pana aci, cá noi facéndu
acestea escerpte din cronic'a lui Cserei, tocma espresionile cele
mai mojicesci, pe care le aflamu in aceea, le reproducemu mai
din cuventu in cuventu, cá pe unele, care ne dau unu mesura
buna pentru dejudecarea gradului de cultura a boierimei inalte
din Transilvani'a in sec. alu 17-lea. Not'a comp.

*) Uitate: Tocma asia se tractá unii pe altii Perezel, Kos-
suth, Görgei etc. in 1848/9. Vedi actele si corespondentiele loru;
cate s'au publicatu pana astadi. Not'a comp.

ingrijati si umiliti. Leopoldu I. cere pace dela turci prin generalulu Aeneas Caprara, pe care'lu trimise la Constantinopole. Francii sub Ludovicu XIV. inca se batea cu Leopoldu; ei ocupasera Alsati'a (Elsass). Tökölyi era aplecatu a se impaca cu nemtii sub conditiune, cá se i se dea titlu de princeps imperii romani, 13 comitate cisdanubiane pe viétia si amnestia generala pentru toti curutii; inse ceilalti oficiri de curuti se opusera cu taría acestui planu, dícendu intre altele, cá némtiulu promite acuma numai de spaima, éra déca ei voru depune armele, ii va duce cá pe oi la macelaría, pentrucà némtiulu nici odenióra nu si-a tienutu cuventulu datu, de ecs. lui Bocskai, Rákoczi, Petru Zrinyi si altora, ci la prim'a ocaziune bine venita isi calcà juramentulu si subjugà pe bietii ungureni. — Intr'aceea cu francii se facu pace pe patru ani, care inse preste puçinu se infranse.

In acestu anu cade si prim'a schimbare a politicei lui Mich. Teleki fatia cu Pórt'a otomana si cu cabinetulu Vienei. Védiendu adica Teleki, cá ostilitatile intre cei doi imperati potenti iau dimensiuni fórte mari, induplecà pe principele, cá se trimita pe Lad. Vaida la Vien'a in secretu, adica fara scirea dietei si a consiliului, pentrucá se nu afle turcii. Mi-siunea lui Vaida era, cá in casu, candu nemtii aru bate pe turci la Vien'a, asupra careia se spunea cá voru purcede acestia, se inchine Transilvani'a imperatului nemtiescu, éra lui Teleki se'i castige gratia, ceea ce se va inveda din evenimentele urmatórie*).

(Va urma).

Adunarea societatii Transilvani'a**).

Procesu-verbale.

Siedinti'a I. dumineca 28. Ian. 1869 la una óra dupa amiadi in localulu societatii de arme etc.

Presiedinti'a dlui A. Papiu Ilarianu.

I. Afara de membrii adunarii unu publicu numerosu si alesu se adunase la acésta siedintia, intre asistenti se deosebia mai multi deputati, senatori, profesori si altii.

Dn. presiedinte deschide siedinti'a adunarei prin urmatórea dare de séma facuta iu numele comitetului:

Domnii mei!

Am onóre de a supune dv. darea de séma a comitetului. O impartu in cinci capitole:

1) Despre venitul si cheltuielile societatii dela 1. Iuliu pana la finele lunei Decembre an. trecut.

*) In originalu: Erdélyt kösse oda a német császárnak s Telekinek szerezzen gratiát, mint a következendő dolgok meg mutatják.

**) Din lipsa de copisti ne este peste putintia de a trimite fiacarui diariu cate unu esemplariu de acestu procesu-verbalu. Pentru aceea cu onóre sunt rugate diarierele romane de aici si cele de peste Carpati, se binevoiesca a reproduce dupa copi'a de facia.

2) Despre cei ce s'au distinsu mai multu prin zelulu si activitatea loru, precumu si prin sumele ce au oferitu societatii.

3) Despre restantie si subventiunile acordate, dar inca nerespuse.

4) Despre stipendiele societatii. In fine

5) Cateva cuvinte despre atacurile indreptate a supra societatii.

1. Dela 1. Iuliu pana la finele lunei Decembre anulu trecut, in cursu de doue trimestre, s'au formatu 113 membri noi ai societatii si 116 donatori. Primiramu subventiuni dela unu consiliu urbanu (Galati), si dela cateva rurale (Belgradu).

Sum'a realizata dela toti acesti membri noi, din donatiuni, subventiuni, din procentele capitalului si din estraordinare, face in totulu 10,910 lei noi si 31 bani.

Din acésta suma s'au cheltuitu pentru diferite trebuintie ale societatii si pentru stipendii 6213 lei si 50 bani.

Remane prin urmare venitu curatu alu societatii in cursulu acestoru doue trimestre 4696 lei 81 bani.

Adaugându la acésta suma banii remasi in cas'a societatii in bonuri si in numerariu cu finele anului trecut alu societatii, dupa verificarea facuta de adunarea precedinte, tienuta in lun'a Sept. in suma de 56,755 lei 46 bani, se constata, ca averea totala a societatii, scotiendu tóte cheltuielile, e astadi de 61,452 lei 27 bani.

Asta avere consta in trei bonuri ale tesaurului publicu si in putienu numerariu.

Despre tóte acestea veti binevoi a ve incredintiá din condicele si dosarierele societatii si din bilantiulu casieriei, cari tóte se supunu esaminarei dv.

Craiov'a si onorabilulu ei cetatiénu, membru alu societatii nóstre, dn. deputatu G. Ghitiu, acumu cá si in alte rënduri, s'a distinsu prin sacrificiile facute pentru societate. Dela dlui primiramu sum'a importanta de 2916 lei noi 73 bani, adunata dela mai multi membri formati in Craiov'a.

Onor. dn. Nicolae Opranu a oferitu societatii o donatiune de 500 galbeni de a se plati in cursu de 10 ani, cate 50 galbeni pe fiacare anu. (Aplause frenetice).

Onor. dn. prefectu C. Racovitia ne trimite 1604 lei noi, sum'a adunata in districtulu Romanati, din care 583 lei 33 bani dela dlui insusi (aplause).

Dn. Filipescu Dubau 1007 lei noi 8 bani, adunati in Dorohoiu (aplause).

D. Fantanénu 234 lei 44 bani, adunati in Giurgiu.

D. Hodosiu 176 lei 25 bani, adunati in Romani'a de peste Carpati.

D. prefectu Simulescu 115 lei 53 bani, din Valcea.

D. Pavli 110 lei, din Bacau.

D. Fulgeru 102 lei, din Barladu.

D. Giurgea 95 lei, din Galati.

D. dr. Istrati 85 lei 50 bani, din Iasi si altii.

In cursulu acestoru doue trimestre 26 insi au

respunsu 12 galbeni séu mai multu. Acestia se voru proclama indata conformu statutelor de membrii ai adunarii.

Cei mai multi suntu Craioveni. (Aplause).

Suma mai insemnata a respunsu dn. C. Racovitfia din Caracalu 583 lei 33 bani.

Apoi dn. B. Golfinénu 296 lei 29 bani; E. Vergotti 296 bani 25 lei; dn. Capriannu 200 lei, toti trei din Craiov'a; dna Catarin'a Panu, Craiov'a, (vii applause) 165 lei 90 bani si altii alte sume.

19 membri ai societatii au respunsu mai multu de 10 lei noi, tacs'a prevediuta prin statute. Din acestia merita mentiune: Capit. Horadiénu 137 lei 77 bani; Mat. Gane, Dorohoiu, 58 lei 25 bani; I. Dobrénu, Focsiani, 58 lei 75 bani; Dim. Stamatopulo si Grig. Demetrianu, Caracalu, cate 60, mai multi cate 40 lei, intre cari Al. Romanu din Pest'a.

2. Avemu una multime de restantie dela membri in Bucuresci si in districte, atatu din anulu trecut, catu si celu curentu.

Afara de acést'a s'au impartitu in totulu 238 liste si numai 83 s'au reintorsu.

Dar ce e mai insemnatu, mai multe subventiuni votate in anulu tr. de consilie judetiane si comunale inca nu le primiramu. Si anume au se ne trimita:

Consiliu judetiénu de Putna . . .	l. v.	4000	
" " " Romanu . . .	"	2000	
" " " Botosiani . . .	"	1620	
" comunalu " Buzeu . . .	l. n.	200	
" " " Botosiani . . .	"	740	74
" " " Romanu . . .	"	1481	48
" " " Cahulu . . .	"	370	37
" " " Curtea de Argesiu l. v.		4000	
" " " de Craiov'a . . .	"	2000	

Mai incolo sciti cumca in véra anului 1867 consiliulu judetiénu de Covurluiu si celu comunalu de Galati au prevediutu in bugetele loru fiacare cate 4 stipendie de cate 2000 lei vechi pentru studinti romani din provinciile vecine. Administratiunea acestoru stipendie incredintiata la inceputu societatii academiei, a trecut in urma la societatea Transilvani'a. Bani s'au trimisu regulatu pana la finele anului trecut. Éra dela Ianuaru incóce nu primiramu inca nimic, si astufelu aci tineri alesi de societatea academica si standu astadi, sub ingrijirea nóstra, cari plecaseru la institute straine in speranti'a acestoru mici subventiuni, suntu acumu in suferinti'a, pana ce vomu primí subventiunile dela laudatele consilie judetiénu si comunalu din Galati.

Tóte mai susu atinsele subventiuni suntu prevediute in bugetele an. tr. ale díseloru consilie, bugete cari inca de atunci suntu aprobate de guvernul in tóta form'a. Prin urmare nu incupe cea mai mica indoiéla, cumca aceste subventiuni le vomu primi.

Cu tóte acestea, pentrucá societatea se nu suferu paguba din intardiarea incasarei si cu deosebire in ceea ce privesce subventiunile acordate de cons. jud. si com. de Galati, cá se nu suferu studentii carora

s'au acordatu, m'amu crediutu indatoratu de a me adresá mai anteu eu insumi, atatu verbalu catu si prin una scrisóre particulara, catra dn. ministru de interne, éra in urma s'a adresatu formalu insusi comitetulu prin adres'a formalu din 5. Ianuaru a. c., care i-o a inmanatu o deputatiune din sinulu comitetului. Dn. ministru convinsu de dreptatea cererei nóstre, ne-a promis totu sprijinulu seu. Prin urmare putemu fi incredintiati, ca peste putienu vomu primí tóte aceste subventiuni prevediute prin bugete, de multu aprobate de guvernul.

In bugetulu statului pe an. tr. 1868 (minist. cult. si instr. publ.) se prevediuse o suma de 7407 lei noi si 40 bani pentru societatile Ateneulu, Transilvani'a, Invetiatur'a poporului romanu, Soc. de cult. din Bucovin'a si Societatea de cultura din Transilvani'a, remaindu cá dn. ministru cultelor se impartia acést'a subventiune, dupa cumu va gasi mai cu cale. Fiindu inse, ca nimene nu ne incunoscintiase, numai din desbaterile camerei din lun'a trecuta aflaramu despre acést'a subventiune. Mergéndu deci la ministeriulu cultelor, din dosariile ce amu consultatu, m'amu incredintiatu, ca acést'a frumósa subventiune erá repartita inca din 10. Sept. a. tr. in urmatoriulu modu:

Societ. invet. poporului rom. s'a datu l. n.	4166	96
Ateneu	"	2222 22
Transilvani'a	"	400 —
Societ. din Transilvani'a	"	322 22
" " Bucovin'a	"	300 —
		7411 40

In cursulu lunei curente ministeriulu ne-a si respunsu aceste 400; fiindu inse ca socotelile nóstre erau dejá inchiaiete cu finele lui Decembre, despre acést'a suma se va dá séma in adunarea viitóre.

In bugetulu anului curentu adunarea tierei a avutu prevederea de a deosebi, dupa propunerea dloru deputati Codrescu, Chitiu s. a. sum'a ce se cuvine fiacarei societati. Societatii nóstre s'a votatu 6000 l. n.

De asemenea au prevediutu si in bugetele an. curentu subventiuni frumóse pentru societate mai multe consilie jud. si com., din cari cunóscemu pana acumu subventiunea de 6000 l. n., acordata de municipalitatea capitalei, subventiune care in totu momentulu ne sta la dispositiune. Ne-a votatu inca cons. jud. de Romanati, celu de Doljiu, Ploiesci, Turnu-Severinu s. a.

Speramu déra ca si in acestu II. anu societatea, multiamita luminatului patriotismu alu romanilor, va prospera cá si in anulu trecut.

3. Domnii mei, conformu decisiunii adunarii din 12. Maiu an. tr. s'a datu cea mai intinsa publicitate posible regulamentulu de concursu la cele trei stipendie ale societatii, publicanduse in foile publice de dincóce si de dincolo de Carpati, de asemenea s'a comunicatu formalu si celoru trei societati de cultura diu Sibiiu, Aradu si Cernanti, cu rugaminte, cá se binevoiésca a primí si esaminá petitiunile si atestatele

concurrentilor si a le inaintá apoi cu recomandatiune din partea acestui comitetu, pana la 1. Sept. an. tr.; s'a intemplatu inse ca, pana la 6. Oct. diu'a in care s'a intrunitu comitetulu dv. pentru impartirea stipendieloru, numai dela Sibiu se primise recomandatiune in tóta regula. Dela presied. soc. din Aradu primiramu sciintia, ca acolo nu se presentase inca nici o cerere de stipendiu. De alta parte presiedintele societatii din Bucovin'a ceru rezervarea unui stipendiu, déca se póte, adaugându ca va inaintá prin posta recomandatiunile cerute. Tempulu inse fiindu inaintatu, comitetulu in siedinti'a din 6. Oct., dupa lungi si serióse desbateri, s'a vediu nevoitu a imparti tóte trei stipendie la trei din cei mai eminenti concurrenti, ce se presentasera la terminu. Procesulu verbalu alu comitetului s'a publicatu prin diare. Unulu din stipendistii societatii s'a destinatu pentru medicina in Turinu, altulu pentru litere in Paris, altulu pentru sciintiele politehnice de asemenea in Parisu. Asia déra toti trei in Europ'a latina, ca-ci cultur'a occidentale latina este adeverát'a cultura romana, a caria necesitate nicairi nu se simte mai multu cá la fratii nostrii de peste Carpati. Li s'a datu 20 galbeni bani de drumu si alti 150 galbeni pe anu. Celu din Turinu are s'o scóta cu 150, éra cei din Parisu anevoie se voru puté ajunge cu mai putienu de 200. Prin urmare pentru acesti din urma comitetulu va usá de latitudinea, ce ati binevoitu a-i acordá, fisandu aceste stipendie dela 150 pana la 200 galbeni.

De altmintrea, dupa cate sciintie avemu, suntemu securi ca acesti tineri voru face onóre societatii prin studiele si purtarea loru.

De asemenea societatea se póte felicitá de purtarea tinerilor alesi de societatea academica, cari se bucura de subventiunile acordate de consil. judet. si com. de Galati. Pre acesti tineri cu micile lor subventiuni academi'a nu-i poté trinite in Franci'a séu Itali'a. Ei studiéza in Austri'a. Dupace isi voru terminá studiele, subventiunile dela Galati, déca ni se voru mai acordá, precumu speramu si in viitoru, se voru capitalizá, conformu statuteloru, spre a se crea din interese stipendie pentru Franci'a si Itali'a.

4. Domni mei, in midiuloculu vertejiului pasiuniloru politice, de care e agitata Romani'a de catuva tempu, n'aru fi nici o mirare, déca societatea nóstra inca n'ar fi remasu neatinsa. Dér cauta se fimu drepti si se recunóscemu ca ori catu de deplorabila e violenti'a limbajului unoru diare, nici unu diariu onorabilu nu a atins'o pana acumu; societatea nóstra e societate de cultura, de binefacere; n'are nimicu a face cu aceea ce numesce vulgulu politica. Ea e mai presusu de verice partitu politicu. In societatea nóstra, in adunare si chiaru in comitetu, incapu la unu locu barbatii cari sustienu cele mai deosebite opiniuni politice, ca-ci nu aceste opiniuni potu fi vreodata obiectulu desbateri. Ast'a amu dí's'o dela inceputu, si o repetu acumu, si ast'a face tari'a si puterea societatii nóstre.

O singura voce s'a redicatu in senatu chiaru asupra societatii; dér acea voce a remasu fara nici unu resunetu, a amutitu la momentu, condamnata de tóta lumea. In urma a venitu editiunea francesa a Monitorului oficiale a publicá discursulu acelu senatoru intr'o traducere destulu de infidele, traducere, dupa care societatea nóstra ar fi politica si chiaru secreta si ca banii s'aru intrebuintiá spre scopuri politice. Amu gasitu de cuviintia a respunde mai anteu eu insumi acestui dn. senatore. Dupa aceea a protestatu comitetulu in tóta form'a. Protestulu s'a publicatu in diarie. De asemenea s'a comunicatu si dlui ministru de interne in traducere francesa, cu rugaminte, cá se binevoiesca a ordoná redactiunii, se'lu publice in editiunea francesa a Monitorului. Dn. ministru a binevoitu a ne promite acést'a.

Societati politice suntu permise in Romani'a. Dér puterea, precumu amu disu, a societatii nóstre sta chiaru intru aceea, cá e mai presusu de politica efemera a dílei. Scopulu societatii nóstre e cultur'a nationala, e ajutorarea fratiloru nostri in suferintia. Care e romanulu, fie de verice partitu ar fi, care ne ar refusa concursulu seu?!

Societate de cultura si binefacere, noi nu putemu fi decatu in armonia si in pace cu tóta lumea. De acésta pace ne bucuramu si in sinulu nostru si afara din societate. Rare societati se bucura cá a nóstra de respectulu si stim'a tuturoru. Ve aduceti aminte de just'a indignatiune, ce a coprinsu pe toti acea voce izolata din senatu si acea traducere francesa. In siedinti'a din 13. Dec. a camerei onor. si elocuentulu deputatu Chitiu se redicá cu acea remarcabila interpelatiune, pe care o cunóscemu cu totii, facuta asupra calomnieloru indreptate contra societatii nóstre. (Vii aplause). Dn. ministru, departe de a contestá erorile traducerii, a binevoitu a promite, ca in viitoru are se ingrijésca, cá asemine lucru se nu se mai intemple. Intr'o siedintia din Ianuaru deputatii Codrescu, Chitiu s. a., unulu dintr'o parte, altulu din alt'a a camerei, propusera o subventiune pentru societate, care se si acordá. (Vii aplause). Totu atunci onor. dn. vicepresiedinte alu camerei, dn. Rosetti, (aplause), interpelá pe dn. ministru de culte pentru subventiunea ce ne erá acordata prin budgetulu an. tr. si facu a se constatá, ca societatea inca nu o primise. In siedinti'a din 15. Ian. totu dn. Codrescu lauda, cá si dn. Chitiu cu o di mai nainte, esemplar'a regularitate a administratiunii societatii nóstre si apera libertatea si independintia ei contra a verice amestecu guvernamentalu. Comitetulu, domni mei, s'a gasitu datoriu a aduce formale multiamiri acestoru generosi amici si societatii.

Unu lucru mai insemnezu: cartea III. si IV. s'a publicatu. In acést'a, pe langa alte acte ale societatii, se cuprinde list'a tuturoru membriloru societatii pana la 1. Iuliu 1868. Oricine a contribuitu la societate pana la acestu terminu, si nu s'ar vedé trecutu cu sum'a ce a respunsu, e rugatu a reclamá.

Astufelu stamu noi astadi, domnii mei; micile atacuri indreptate asupra noastră se ne incurageze si mai multu a merge înainte pe bun'a cale ce amu apucatu. In catu tempu scopulu nu-lu vomu perde din vedere, in catu tempu concordia va domni in sinulu nostru, societatea se va bucurá cá pan' acumu de stim'a, respectulu, de ajutoriulu si sprijinulu tuturor, si generatiunea viitoare ne va binecuventá. — (Aplause prelungite).

II. Dupa acésta dare de séma, dn. presiedinte, conformu art. 24 din statute, propune alegerea a trei secretari din sinulu adunarei.

Se alegu si se proclama de secretari ai adunarii dd. Gr. Demetriade, N. B. Drocu, P. G. Cetatiénu. (Va urma).

Monumentu lui Andreiu Murasianu?

De candu pe la inceputulu anului 1868 s'a vorbitu adou'a óra in cateva diarie romanesci despre proiectulu unui monumentu in memori'a lui Andreiu Murasianu; de candu spre acelasi scopu se deschisese si aici in Brasiovu una lista de colecta nationala, — publiculu nostru remase intru asteptarea celor ce era se se intemple in acésta cauza. Acumu dupa unu anu de díle, vení mai multor in mente, cá se intrebe, la ce stadiu voru fi ajunsu mesurele luate spre susu atinsulu scopu; déca comitetulu alesu a mai facutu ceva in acésta directiune, séu cá elu va fi si-statu tóte lucrurile, fiinducá nu se mai aude nemicu despre acelea.

Ceea ce suntemu noi in stare de a impartasi publicului in acésta cauza este numai atat'a, cá comitetulu respectivu tînuse, paremi-se dóua siedintie, denumise una comisiune pentru elaborarea unui planu, alésese unu casariu ad hoc si insarcinase pe presiedentele cu compunerea unui apelu, care apoi cá proiectu se cití in una siedintia publica a membriloru casinei in lun'a lui Fauru a. tr. De atunci nu scimu se se fia mai facutu altuceva, decatu cá intr'aceea poesiile lui Andreiu Murasianu s'au supusu in unele foi la cate una critica scientifica. Unora li se pare, cá acelea critice ar fi alteratu zelulu multora; pentrucá din acelea s'ar fi vedintu, cá ar fi ómeni, carii nu aru suferí bucuros, cá se se faca lui Andreiu Murasianu nici unu feliu de apoteosa. Altii sunt de opiniune, cá acelu dn. comerciantu, carele este auctoriulu proiectului, n'a nemeritu momentulu si cá a esitu prea curendu cu proiectulu seu. Sunt érași, carii voiescu a sci de alte cause secrete, chiaru familiari. Fia cumu va fi, noi credemu cá ne implinimu una datorintia de pietate, déca vomu impartasi aici incai proiectulu de apelu, despre carele ne fu vorba mai susu. Acelasi suná:

„Amórea si stim'a pe care o pastréza locuitorii romani din Brasiovu pentru productele poetice ale fericitului in Domnulu poetu laureatu Andreiu Murasianu, este comuna loru cu natiunea intréga. Romanii

inse de aici mai au si alte titluri, care'i indatoréza a perpetua memori'a lui Murasianu din generatiune in generatiune. Elu a vietuitu in midiuloculu nostru 15 ani*); elu cá profesoriu a respanditu la tinerimea nostra lumínele sciintieloru si a implantatu in inimele fragede sementia virtutei; elu a tradusu cartea renumitului pedagogu Salzman si-o a datu in manile mamelorú cá una candela luminatória, la care se védia multimea pericoleloru in educatiune; elu alaturea cu noi a datu fatia cu tóta terórea aniloru 1848 si 49; elu a colaboratu la Gazeta iu cursu de 10 ani, pre candu aceeasi numerá numai dílele, éra nu anii, pentrucá sabia lui Damocles o amenintia din dóua parti; elu apoi la an. 1861 crediendu cá este amerintiatiu in ecsistentia sa, se re'tórse din Sibiiu érași in midiuloculu nostru, de unde'lu dusesse unu destinu ferosu si unde se re'tórse cu simburele unui morbu din cele mai periculóse; in fine osementele lui Andreiu Murasianu repauséza alaturea cu ale parintiloru si fratieniloru nostrii!

Atatea titluri de amóre, stima si gratitudine voru justifica in fatia natiunei dorintia noastră de a inaltia in memori'a fericitului nostru amicu unu monumentu duplu, dintre care unulu deasupra cenusiei lui, éra altulu propriu de a transpune numele poetului And. Murasianu dela una generatiune la alt'a prin decursulu tuturor secoliloru.

Prin actu subscrisu in 27. Dec. 1867 (8. Ian. 1868) cativa concetatieni ai nostrii s'au inoitu si au decisu a ridica la mormentulu lui Murasianu unu monumentu de metalu, éra la scólele de aici unu internatu, séu cumu se mai numesce, alumneu, cu scopu de a se primí si scuti in acelasi mai alesu scolari si studenti fara dare de mana, cumu si de acefa, ai caroru parinti voiescu, cá fiii loru se stea sub deaprópe supra-veghere, cumu amu díce a mandatariloru educatiunei si institutiunei publice.

Scopulu anumitu la loculu anteiu ar fi póte mai usioru de ajunsu; scopulu inse alu doilea cere concursulu patrioticu alu tuturorú connationaliloru nostrii.

Inainte cu ani dóuadeci numerulu scolariloru de nationalitate romanésca in Brasiovu abia era 100; astadi acelu numeru ajunge la siepte sute (700). Mai nainte abia vedeai in Brasiovu cate 2—3 studenti din Romani'a; in dílele nóstre numerulu acestora trece la optudeci, éra déca simptomele nu ne insiéla, apoi acestu numeru va cresce ne'ncetatu si cu atatu mai vîrtosu, déca se va lua in consideratiune pusetiunea cea fericita a comunei nóstre. Apropierea de frun-

*) In Martiu alu a. 1838 reprezentantii dela Adormirea preacuratei, determinati a preface scolutia comunala in scóla primaria, séu cumu se díce normala, cu trei séu si patru clase, chiamara si pe Andreiu Murasianu dela Blasiu la Brasiovu; éra fiinduca repausatulu nu mai fusese in Brasiovu, si neccsistendu pe atunci nici unu feliu de comunicatiune periodica regulata pentru calatori, nici macaru intre Brasiovu si Sibiiu, trimisera pe profesorulu primariu cu trasura luata inadinsu, pentru cá se 'lu aduca dela Sibiiu, unde avea se vina A. M.

tariu, aerulu curatu, ap'a sanetósa, vioitiunea comer-
ciului, si totusi viati'a aparata de sgomotulu si tenta-
tiunile capitaleloru mari europene, éca totu atatea a-
vantage pentru institutiune si educatiune, asemenata
celei din Geneva, Zürich, Basilia s. a.

Romanii din Brasiovu inse au sacrificatu pentru
infintiarea scóleloru primarie de ambele secse si pen-
tru acelu gimnasiali in restimpu de 18 ani preste
una suta cincidieci mii fiorini, séu la 30 mii galbeni.
Una mana de ómeni, adica avuti cu lipsiti, mari cu
mici, abia 10 mii de suflete, apasati totuodata de alte
contributiuni cerute mai alesu pentru statu, au tre-
buitu se si mai obosésca. Cu tóte acestea loru nu le
este ertatu a se opri acilea. Trebuintiele natiunali sunt
legionu; remanerea în urm'a altora e spaimantatória.

Intre acestea impregiurari fórte grave, subscrisii
insarcinati de catra concetatienu loru, isi iau voia a
face apelu catra natiune si a o ruga, cá se binevoiésca
a ne sta in ajutoriu cu o suma pana la diece mii
galbeni pentru scopurile susu aratate. Pentru intre-
buintiarea cu santienia si scumpatate a sumeloru care
voru incurge, garantéza representantiele comunali in
modu solidariu, éra subscrisii sunt ecsecutorii vointiei
aceleiasi cá alesi de catra densa.

In acelasi timp alu decurgerei subscriptiuniloru
on. eforia a scóleloru ingrijesce pentru pregatirea pla-
nuriloru necesarie la ecsecutárea tehnica a monumen-
teloru proiectate, pentru care indata ce voru incurge
 $\frac{2}{3}$ parti ale sumeloru preliminate, se va si publica
unu concursu in mai multe foi publice.

Tóte sumele cate se voru darui pentru scopurile
aratate, fia mari séu mici, fia mii'a bogatului séu
obolulu veduvei, se voru acvita prin cateva diuarie
natiunali, pentrucá nu numai generosii daruitori, ci
si publiculu intregu se aiba cunoscintia de aceleasi.
Despre tóte specele cate se voru face pana la ridi-
carea atatu a monumentului, catu si a internatului, se
va purta computu regulatu, carele éراسi se va publica
la tempulu seu.

Tóte sumele adunate se voru nainta si numera
la cass'a scóleloru prin midiolocirea dlui Dim. Iencio-
viciu, coñcetatiénulu si confratele nostru, carele avù bu-
natate a lua asupra'si insarcinarea de cassieriu ad hoc.

Domniloru si dómneloru, confrati si consorori!
Vandalismulu secoliloru trecuti, insoçitu si ajutatu de
dreptulu pumnului si inspiratu de egoismulu cuceri-
toriu, statorise o macsima de statu, in puterea careia
orice urma istorica de cultura romana si romanésca
trebuea se se stérge de pre acestu pamentu adapatu
cu atata sange si sudori de sange, precumu si se se
desradecineze din mintile si inimele romaniloru tóta
amórea pentru sciintie, arte si in genere pentru toti
ramii acelei culture moderne, care face pe omu se'si
simtia demnitatea sa si conduce pe popóra in calea
virtutei si a gloriei. Romanii transilvani au con-
sciinti'a deplina a acestei conditiuni deplorabile, la
care au fostu reapasati prin nedreptatea secoliloru.
Tocma pentru acésta ei atatu de 170 ani, catu si mai

virtosu dela 1848 incóce au facutu totu ce lea statu
prin putintia, spre a sfarma catusiele nesciintiei si ale
barbariei. Sustienemu fara temere de eróre, cá ei de
20 ani incóce au scosu din pungile loru pentru bise-
rice, scóle si alte institute catu de cultura, catu filan-
tropice natiunali, preste $1\frac{1}{2}$ milionu fiorini (300 mii
galbeni); éra acestea sacrificia le facura ei dupace
fusesera deprédati si despoieti de averile loru prin
unu resboiu civilu barbaru si furiosu de 10 luni, si
dupace impositiele publice se incarcara pe cerbicea
loru la o suma de cinci ori mai apasatóre, decatu fu-
sesera acelea pana in 1848.

Cu tóte acestea, pentrucá romanii se tiena o no-
bila concurentia cu popórale conlocuitorie, ei aru tre-
bui se scótia in interesulu culturei si alu consolidarei
loru natiunali sume indiecitu mai mari, decatu arata
cifrele susu insemnate. Inse de unde? Le mai lip-
sescu celu putienu inca 40 scóle primarie, vreo cinci
gimnasia, scóle comerciali si tehnice, le lipsesce co-
rón'a toturoru asiedimenteloru scientifique, universi-
tatea. Fara atatea institute scientifique ei voru fi con-
damnati a mai invetia inca multu timpu in scólele al-
tora, numai cá din gratia si cu pericolulu desnatiu-
nalisarei proprie in folosulu altoru popóra.

Éca adeverat'a causa, pentru care si noi ne ve-
diuramu constrinsi a face apelu spre ajungerea sco-
pului nostru, catra natiunea intréga, éra nu numai
catra o parte a ei.

Sciinti'a este putere; ea este totuodata adeverat'a
lauda si gloria a poporaloru Europei. Pe acestu te-
renu, in acésta directiune ceremu noi astadi concu-
sulu ajutoriului materialu dela conationalii nostrii.
Voimu se avemu unu localu scutitoriu pentru culti-
vatorii sciintieloru. Brasiovu, lun'a lui Fauru 1868."

In Maiu alu an. 1848 se nascuse ide'a naltiarei
unui monumentu nationalu la Clusiu in memori'a ce-
loru triumviri ai literaturii nóstre nationale, Samuilu,
Georgie si Petru.

In Nasaudu se proiectase monumentu pentru Ma-
rianu.

In Salagiu monumentu pentru Barnutiú.

In Brasiovu monumentu lui Andreiu Murasianu.

Unoru straini li s'au naltiatu monumente din pun-
gile nóstre.

Ore dintre romanii transilvani nu au repausatu
pana astadi nici unulu, a carui memoria se merite a
fi pastrata la posteritate?

Ori-ce parte de pamentu, care este locuitu de
ómeni isi si isi pastréza cumu amu díce, tipulu, fisio-
nomi'a, care i se intiparesce de catra ómenii, carii
locuescu pe aceea.

Se cautamu preste totu impregiuru de noi aici
in acésta tíera muntósa si se ne intrebamu anteiú,
care este fisionomi'a tñnuturiloru ei considerata cu
ochi de romani, si alu doilea, déca ne place nóua
acésta fisionomia. Acésta inse este una tema, la care
speru cá vomu mai reveni vreodata.

Nr. 98—1869.

Protocolulu siedintiei lunare a comit. asoc. trans. rom.

tinute in 2. Martiu c. n. 1869 sub presidiulu Rev. dn. vicepresied. Ioanu Hanni'a, fiindu de facia ddnii membrii ai comit. II. sa dn. consil. aulicu Iacobu Bolog'a, II. sa dn. consil. gub. Pav. Dunc'a, dn. senatoru P. Rosc'a, dn. capit. in pens. Ioanu Bradu, dn. adv. dr. Ioanu Nemesiu, dn. dr. Nicolae Stoi'a, dn. par. si prof. Zach. Boiu, dn. prof. Ioanu Popescu si dn. secret. II. Ioanu V. Rusu.

§. 16. Presidiulu incunoscintiéza, ca dn. casariu alu asoc. din caus'a morbului nepotenduse presentá nici la ast'a siedintia, a trimesu conspectulu despre starea cassei asociat., carele cetinduse se vede, cumca cass'a asociat. pre tempulu acestei siedintie, dupa subtragerea erogatoru de pan' acumu, are in proprietatea sa sum'a de 39,218 fl. 90⁵/₁₀ cr.

Se iea spre sciintia.

§. 17. Presidiulu aduce la cunoscintia, ca Rev. dn. canonicu metrop. Gregoriu Mihali a oferitu la asociatiune o obligatiune urbar. transilv. de 100 fr. m. c. Nr. 23,279 cu cuponii dela 1. Ianuariu 1869, care o si preda in faci'a siedintiei, spre a se transpune dlui casariu alu asociatiunei.

Conclusu. Comitétulu primesce cu placere acestu ofertu si numitulu domnu oferente, conformu §-lui 6 din statute, se declara de membru ord. alu asociatiunei pentru totudeaun'a.

§. 18. Presidiulu mai aduce la cunoscinti'a comitetului, cumca Rev. dn. protopopu si colectoriu alu asociat. Ioanu Petricu pre langa charti'a din 22. Ian. 1869 Nr. 12 a trimisu la asociatiune sum'a de 28 fr. 88 cr. v. a. cá procente obvenitórie dupa capitalulu de 500 fr. m. c., cu care dn. parochu din Resnovu Rudolfu Petricu datoresce asociatiunei, si anume pre restempulu dela 14. Iuniu 1868 pana la 14. Decemb. 1868 a 5% = 13 fl. 13 cr., éra dela 14. Decembre 1868 pana la 14. Iuniu 1869 à 6% = 15 fl. 75 cr., cu totulu 28 fr. 88 cr. v. a.

Se iea spre sciintia si banii trimisi se transpunu cassei asociatiunei.

§. 19. Secret. II. cetesce o scrisóre a dlui secr. I. G. Baritiu, prin care domni'a-sa aduce la cunoscinti'a comitet., cumca dupa intimatulu comit. ddto. 16. Ian. a. c. relativu la tiparirea fóiei asociat. in cate 750 ecempl. pana la Nr. 4 l'a primitu numai in 18. Ian. a. c., precandu Nr. 2 érá deja tiparitu in 500 ecempl., asia i érá preste putintia a mai lasá se se mai culéga de nou si a se tipari inca 250 ecs. pana la completarea Nrului de 750 ecempl., cu atatu mai virtosu, cu cátu ca considerandu Nrulu neinsemnatu alu abonatoru la fóia asociatiunei, érá si de prisosu a mai cheltui pentru tiparirea atatoru ecempl.; din acestu motivu deci a aflatu cu cale, cá si Nrii 3 si 4 se se tiparésca numai in cate 500 ecemplaria.

Conclusu. Procederea dlui secret. I. G. Baritiu referitória la tiparirea fóiei asociatiunei in 500 ecs. se iea spre sciintia cu aprobare, si se decide, a i se rescrie in acestu inticlesu.

Secret. II. cetesce scrisórea, resp. respunsulu venerabilului consistoriu grec. cat. romanu din Oradea-mare ddto. 21. Ianuariu a. c. Nr. 74⁰/₁₉ datu la re-cuisitiunea comitet. asociatiunei din 22. Sept. 1868 Nr. 248 in privinti'a estradarei manuscripteloru lui Clainu si Sincai, aflatórie in bibliotec'a episcopésca de acolo.

Acelu venerab. consistoriu in susu laudat'a sa scrisóre raspunde, cumca dupace ecesel. sa nou denu-mitulu metropolitu alu Albei-Juliei se va asedia in scaunu, acele manuscripte se voru strapune acolo, spre a mediuloci apoi ecesel. sa tiparirea acelor manuscripte, cumu va afla mai acomodatu si mai corespondietoriu scopului.

Conclusu. Scrisórea vener. consistoriu romanu din Oradea-mare se iea spre sciintia cu aceea, ca dupa asicdiarea noului metropolitu in scaunu, se se reproduca de nou in siedinti'a comitetului spre a se lua ulteriórele mesuri, ce se voru afla de lipsa dupa impregiurari in respectulu obiectului cestiunatu.

§. 21. Secret. II. sub Nr. 62 alu protocol. agend. referéza, ca vener. consistoriu metropolit. din Blasiu a satisfacutu rogarei comit. asociatiunei din 22 Sept. Nr. 25²/₁₈₆₈ facute in urn'a insarcinarei primite dela adunarea gener. din Gherl'a p. XXVI, cá adeca parochii resp. se se provóce din partea ordinariateloru romane a indemna pre poporu, cá se contribue catu de catu la sporirea fondului asociat. si cá resultatulu mesuriloru luate in ast'a privintia a si trimisu la asociatiunea 95 fr. 65 cr. v. a. cá colecte adunate de unii protopopi si preoti.

Conclusu. Comitétulu luandu spre placuta sciintia raportulu secret. II., decide, cá venerabilului consistoriu metropolitanu pentru dispositiunile luate in interesulu sporirei fondului se-i-se esprime multiumita, éra aceloru protopopi si preoti zelosi, cari s'au aratatu activi in interesulu asociatiunei, se li se esprime recunoscinti'a, si cu deosebire preotului din Tölgyes Michailu Dobranu, carele se se si incunoscintiéze despre acést'a la re-cuisitiunea comitetului prin vener. ordinariatu metrop. corcernente, éra banii trimisi se se transpuna cassei asociatiunei.

§. 22. Secret. II. presentéza testimoniale scolast. pre semestr. I. an. scol. curente, produse din partea stipendiatiloru asociatiunei Nicolau Prosteanu, iuristu in alu III. anu la academi'a regia din Sibiu, si ale lui Ioane Masimu, studente in VI. clasa la scól'a reala de aici. — Se iea spre sciintia.

§. 23. Pentru verificarea protocolului acestei siedintie se realegu dd. membrii ai comitet. Iacobu Bolog'a, Pavelu Dunc'a si dr. Ioane Nemesiu.

Cu aceste siedinti'a comitetului inceputa la 4¹/₂ óre dupa amiadi se incheia la 7 óre sér'a.

Datulu cá mai susu.

I. Hanni'a, mp. v.-pres.

I. V. Rusu, mp. secr. II.

S'a verificatu in 5. Martiu 1869 prin Iacobu Bolog'a mp., P. Dunc'a mp., dr. Nemesiu mp.

C O N S P E C T U

despre urmatorii domni membri ai asociatiunei transilvane romane, carii au contribuitu tacs'a anuale, catu si restantie dela tiparirea unui astufeliu de conspectu in 6. Fauru 1866 incóce, si suntu dupa conclusulu adunarei gen. tienuta in Gherl'a in 25. si 26. Aug. 1868 (vedi pag. 615 a Transilvaniei) de a se publica.

(Continuare).

	Tacs'a in v. a. fr.	Pentru dipl. fr.
Dn. Puscariu cav., de Ioane, consil. de sectiune la ministeriulu regiu ungurescu din Pest'a, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Pauru Ioane, parochu in Iuncu, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ de Popu Gregoru, fiscalu pens. in S.-Sebesiu, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Popu Augustinu, protopopu in Alb'a-Juli'a, pro 186 ^{3/4, 5/6, 6/7}	15	—
„ Puianu Vas., jude cerc. in Sancelu, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Popu Nicol', parochu in Fenesiu sas., pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ dr. Populoane, concipistu in Pest'a, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Popu Georgiu, perceptore in Alb'a-Juli'a, pro 186 ^{4/5, 5/6}	10	—
„ de Popu Vas. Harsianu, asesoriu in Abrudu, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Popu Vas. Stragianu, parochu in Campeni, pro 186 ^{5/6} †	5	—
„ Papiu Justinu, profesoriu in Oradea-mare, pro 186 ^{4/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Popescu Ioane, profesoriu si control. alu asociat. in Sibiiu, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Popu Georgiu †, comite supr. in Aradu, pro 186 ^{4/5, 5/6, 6/7}	15	—
„ Popovicu Bucuru, negut. in Hatiegu, p. 186 ^{2/3}	5	1
„ Popu Georgiu, econ. in Blasiu, pro 186 ^{5/6, 6/7}	20	—
„ Popu Teodoru, parochu in Faragau, pro 186 ^{4/5, 5/6, 6/7}	15	—
Comun'a Ponorelu pro 186 ^{5/6}	5	—
Dn. Popu Sim. Mateiu, not. consist. in Blasiu, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
R. fin. Papfalvi Const., canonicu in Blasiu, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	30	—
Dn. Popu Gavrilu, prof. in Blasiu, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Popu Ladislau, mag. de posta in Blasiu, p. 186 ^{5/6}	5	—
„ Popescu Ioane, adm. protop. in Mediasiu, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Panga Moise †, dir. scol. in Orlatu, pro 185 ^{5/6}	5	—
„ Popu Leontinu, asesoriu in Clusiu, pro 186 ^{4/5, 5/6, 6/7}	15	—
„ Poparadu Mihailu, c. r. capit. pens. in Posiort'a, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Popescu Petru, prot. in Fagarasiu, p. 186 ^{5/6, 6/7}	10	—
„ Pantiu Const., asesore sed. in M. Osiorheiu, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Popu Mat. de Gridu, asesoriu de tabla reg. in M. Osiorheiu, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Popovicu Nicol., protop. in Orastia, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Popu Petru, vicariu in Hatiegu, pro 186 ^{5/6, 6/7}	10	—
„ Papu Ios, jude sing. in Clusiu, p. 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ dr. Pascu Vas., medicu primu de reg., pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Pamfiliu Ioane, prot. in Clusiu, p. 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
„ Popovicu Servianu, consiliariu la jad. sup. in Sibiiu, pro 186 ^{4/5, 5/6, 6/7, 7/8}	20	—
„ Pauleti Vasil, prot. in Rosi'a, pro 186 ^{3/4, 5/6, 6/7}	15	—
„ Popovicu Georgiu, par. in Orastia, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ dr. Popu Ios. Silágyi, episcopu in Oradea mare, pro 186 ^{4/5}	5	—

	Tacs'a in v. a. fr.	Pentru dipl. fr.
Du. Papa Vasiliu din Bucuresci pro 186 ^{4/5, 5/6}	2 galb.	—
„ Persienariu Georgiu, parochu in Brasiovu, pro 186 ^{3/4, 4/5}	10	—
„ Popasu Const., negut. in Brasiovu, p. 186 ^{4/5, 5/6}	10	—
„ Piposiu Victoriu, ampioiatu in Alb'a-Juli'a, pro 186 ^{5/6}	5	—
R. dn. Popu Macedonu, prepositu in Gherl'a, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8}	15	—
Dn. Petco Lazaru, advocatu in Dev'a, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Papiu Ioane, protopopu in Dev'a, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Piposiu Vasil, protopopu in Hondolu, pro 186 ^{4/5, 5/6}	10	—
„ Popu de Boereni Ioane, protopopu in Ciucu-Cristuru pro 186 ^{6/7, 7/8}	10	1
„ Petrescu Georgiu, adv. in Bucuresci, pro 186 ^{6/7}	2 galb.	—
„ Palla Ioanu I., advoc. in Bucuresci, pro 186 ^{6/7}	2 galb.	—
„ Petrescu Z. in Bucuresci pro 186 ^{6/7}	1 galb.	—
„ Pizu Pompilie, advoc. in Bucuresci, pro 186 ^{6/7}	3 galb.	—
„ Pascalu Aristidu, adv. in Bucuresci, pro 186 ^{6/7}	4 galb.	—
R. dn. Papp Ioane, abate canon. in Oradea-mare, pro 186 ^{4/5, 5/6, 6/7}	30	—
Dn. Popu Georgiu de Basesci, jude orf. in Basesci, pro 186 ^{4/5, 5/6, 6/7, 7/8}	40	—
„ Popu Mih. de Basesci, subjude in Basesci, pro 186 ^{2/3, 3/4, 4/5}	15	—
„ Popu Ioane, juratu in Dominicu, p. 186 ^{2/3, 3/4, 6/7}	15	—
„ Pavelu Leone, prof. in Naseudu, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Puscariu Ios., ases. in Zernesci, p. 186 ^{4/5, 5/6, 6/7}	15	—
„ dr. Popu Stefanu, fisicu distr. in Naseudu, pro 186 ^{5/6, 6/7}	10	—
„ Popu Ananie, protopopu in Morlac'a, pro 186 ^{4/5, 5/6, 6/7}	15	—
„ Popescu Vasiliu, parocu in Jucu, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Popu Vas., protopopu in Santou, pro 186 ^{6/7, 7/8}	10	—
„ Porutiu Samuilu, consiliariu gub. in Clusiu, pro 186 ^{6/7}	5	—
„ Porutiu Vas., adm. protop. in Almasiu-mare, pro 186 ^{6/7, 7/8}	10	1
„ Popu Iosifu, subjude in Ilb'a. pro 186 ^{6/7, 7/8}	20	—
„ Popu Ioane, posesoriu in Cristoltiulu-mare, pro 186 ^{6/7}	5	1
„ Popu Vasiliu, adm. protop. in Derj'a. pro 186 ^{6/7, 7/8}	10	—
„ Popu Sam., perceptoriu in Clusiu, pro 186 ^{6/7, 7/8}	10	—
„ Popu Ioane, parochu in Vizocn'a, pro 186 ^{7/8}	5	—
„ Popu Moisi, parochu in Tih'a, pro 186 ^{4/5, 5/6}	10	—
„ Popu Iosifu, v. capitanu in Siomcut'a-mare, pro 186 ^{2/3, 3/4, 4/5, 5/6, 6/7, 7/8}	30	—
„ Porcius Flor., v. capit. in Naseudu, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Pavelu Mihailu, vicariu in Slatin'a, pro 186 ^{2/4, 3/4, 4/5, 5/6, 6/7, 7/8}	30	1
„ Popu Alecs., esacoru in Miresiu-mare, p. 187 ^{7/8}	5	—
„ Alecsandru de K. Monostoru, jude cercuale in Monostoru, pro 186 ^{7/8}	5	—
„ Patitia Rubinu, v. notariu in Abrudu, pro 186 ^{7/8}	5	1
„ Papiu Ioane, profesoriu in Naseudu, pro 186 ^{7/8}	5	1
„ Popu Ioane, protopopu in Vadulu-Marmatiei, pro 186 ^{7/8}	5	—
„ Popu Teodoru, protop. in Ortelecu, pro 186 ^{7/8}	5	1
„ Popu Vasiliu, v. notariu in Gherl'a, pro 186 ^{7/8}	5	1
„ Popu Nicolau, profes. in Naseudu, pro 186 ^{7/8}	5	1
„ Rainai Ignatiu, fiscalu in Dev'a, pro 186 ^{5/6}	5	—
„ Romanu Alecsandru, profesoriu si redact. in Pest'a, pro 186 ^{5/6, 6/7, 7/8, 8/9}	20	1
„ Redane Vas. Ludovicu, oficialu silv. pens. in Hunedór'a, pro 186 ^{5/6, 6/7}	10	—
„ Russovaz Alecs., c. r. capitanu in Lemberg, pro 186 ^{5/6}	5	—

Dn.	Tacs'a in v. a. fr.	cr.	Pentru dipl. fr.
Renieri Hrisanft, eromonacu in Lemberg, pro 186 ⁵ / ₆	5	—	—
Romanu Ludovicu, c. r. capitanu in pens. in Brasiovu, pro 186 ⁵ / ₆	5	—	—
Rosc'a Savu, negutiatoriu in Brasiovu, pro 186 ³ / ₄ , ⁴ / ₅ , ⁵ / ₆	15	—	—
Ratiu Ioane, protopopu in Hatiegu, pro 186 ⁴ / ₅ , ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇ , ⁷ / ₈	20	—	1
Ratiu Georgiu, profesoriu in Blasiu, pro 186 ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇ , ⁷ / ₈	15	—	—
Rusu V. Ioane, protopopu si secret. II. alu asoc. in Sibiiu, pro 186 ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇ , ⁷ / ₈	15	—	—
Romanu Ioane, fiscalu in Fagarasiu, pro 186 ⁴ / ₅ , ⁵ / ₆	10	—	—
Rosc'a Georgiu, proprietariu in Zlatn'a, pro 186 ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇	10	—	—
Romanu Georgiu, asessoriu la tabl'a reg. in M. Osiorheiu, pro 186 ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇	10	—	—
Romanu Visariionu, proprietariu in Resinari, pro 186 ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇ , ⁷ / ₈	15	—	—
Rosiescu Vasiliu, protop. in Clusiu, pro 186 ⁵ / ₆	5	—	—
dr. Ratiu Ioane, avocatulu in Turd'a, pro 186 ⁴ / ₅ , ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇ , ⁷ / ₈	20	—	—
Ratiu Vas., profesoriu in Blasiu, pro 186 ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇	10	—	—
Rosiu Vasiliu, proprietariu in Alb'a-Jul'a, pro 186 ² / ₃ , ³ / ₄	10	—	—
Radovicu Radu, negutiatoriu in Brasiovu, pro 186 ⁴ / ₅ , ⁵ / ₆	10	—	—
Rosc'a Petru, senat. in Sibiiu, pro 186 ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇ , ⁷ / ₈	15	—	—
Rosetu Costinu din Orasia tienutulu Ba-caului pro 186 ⁶ / ₇	1 galb.	—	—
R. dn. Ratiu Vasiliu, prepositu in Blasiu, pro 186 ⁵ / ₆ , ⁶ / ₇	15	—	—
Dn. dr. Racuciu Demetriu, avocatulu in Sibiiu, pro 186 ⁶ / ₇ , ⁷ / ₈	10	—	1
Romontiai Ioane, parochu in Saadu, pro 186 ⁶ / ₇	5	—	—
Rosc'a Petru, protopopu in S. Petru, pro 186 ⁶ / ₇	5	—	—
Radu Sam., v. fiscalu in Fagarasiu, pro 186 ⁷ / ₈	5	—	—

Ad Nr. 110 — 1869.

Publicarea baniloru incursi

la asoc. parte cá tacs'e de m. ord., parte cá colecte, dela siedinti'a comitet. asoc. tienuta in 2. Ian. a. c. pana la siedinti'a aceleuia din 2. Martiu a. c.

I. Tacs'e de membrii ord.

1) Dela dn. Georgiu Filipu, avocatulu in Ercavasiu, tacs'a pre an. 186 ⁵ / ₆	5 fr.
2) Dela Ilustrit. sa dn. consiliariu de finantia Petru Manu tacs'a de membru ord, pre an. 186 ⁷ / ₈	5 „
3) Dela dn. juristu absolutu si notariu comunale Ilariu Mutiu Urechia, tacs'a de m. ord. pre an. 186 ⁷ / ₈	5 „
4) Dela dn. jude regiu Simeonu Balomiri tacs'a pre anii 186 ⁶ / ₇ , ⁷ / ₈	10 „
5) Dela dn. protopopu in Morlac'a Anani'a Popu tacs'a de m. ord. pre anii 186 ⁷ / ₈ , ⁸ / ₉	10 „
6) Dela dn. cancelistu in pensiune Gregoriu Hangea tacs'a de membru ord.	5 „
7) Dela dn. Petru Decei, parochu rom. cat. in Sighisior'a, tacs'a pro 186 ⁸ / ₉ 5 fr., pent. dipl. 3, cu tot.	8 „
8) Dela dn. prepositu capitulariu Macedonu Popu tacs'a de m. ord. pre anulu 186 ⁸ / ₉	5 „
9) Dela reverend. dn. canonicu Anderco tacs'a de m. ord. pre anulu 186 ⁸ / ₉	5 „
10) Dela dn. notariu consistor. Lazaru Huz'a tacs'a de membru ord. pre an. 186 ⁸ / ₉	10 „
11) Dela dn. protopopu alu Vadului Ioane Cristea tacs'a de m. ord. nou pre a. 186 ⁸ / ₉ si pentru diploma	6 „

12) Dela dn. oficialu silv. in pensiune Ludovicu Vasiliu Redone tacs'a de m. ord. pre an. 186 ⁷ / ₈	5 fr.
13) Dela dn. Alecsandru Lebbu, proprietariu in Sibiiu, tacs'a pre an. 186 ⁸ / ₉	5 „
14) Dela dn. parochu in San-Georgiu Simeonu Tanco tacs'a de m. ord. pre anii 186 ⁷ / ₈ , ⁸ / ₉	10 „
15) Dela Ilustr. sa dn. archiep. si metropol. dr. Ioane Vancea pentru diploma	1 „
16) Dela dn. jude proc. in Mogagi'a I. Buzor'a pentru dipl.	1 „
17) Dela dn. protop. Ioanu Vicasiu tacs'a pre an. 186 ⁷ / ₈	5 „
18) Dela dn. administr. protopop. in Cosiocn'a Dumitru Szabo tacs'a de m. ord. pre an. 186 ⁷ / ₈	5 „
19) Dela dn. canonicu metrop. Gregoriu Mihali in obligatiune urbar. Nr. 23279 cu cuponii dela 1. Ian. 1869 cá membru ord. pre viétia	105 „
20) Dela dn. Michailu Munteanu, proprietariu in Hatiegu, tacs'a de m. ord. pre an. 186 ⁴ / ₅	5 „
21) Dela dn. viceprotopopu in Siomcut'a Iosifu Oroianu tacs'a de m. ord. pre an. 186 ⁸ / ₉ si pentru diplom'a	6 „

II. Colecte.

A) Prin laudabil'a staruintia a Rever. dn. Ioane Fekete a intratu sum'a de 7 fr. v. a. si anume dela urmatóriale comune:

1) comun'a bisericésca Cergaulu mare 3 fr., 2) comun'a bisericésca Craciunelu 2 fr., 3) comun'a bis. Blasiu 2 fr. = 7 f.

B) Prin laudabil'a staruintia a dlui protop. gr. cat. Leontinu Leonteanu din Maros-Ujvár au intratu dela urmatóriale comune parochiale:

1) comun'a Captalanu pre Muresiu 2 fr. 14 cr., 2) comun'a Cecalac'a 1 fr. 5 cr., 3) comun'a Ciung'a 4 fr., 4) comun'a Cristeielu ungurescu 90 cr., 5) com. Ciuciu 2 fr. 31 cr., 6) com. Copandulu pre Muresiu 1 fr. 32 cr., 7) com. Cuciu 40 cr., 8) com. Gabudu 3 fr. 52 cr., 9) com. Ghegi'a 6 fr. 15 cr., 10) com. Micosilac'a 1 fr., 11) Nosiulacu 6 fr. 21 cr., 12) com. Oresi'a 2 fr., 13) Salinele Muresiu-Uiórei 20 fr. 40 cr., 14) Salinele Silivasiulu romanescu 8 fr., 15) Salinele Uiór'a de susu 3 fr. 20 cr., cu totulu 62 fr. 60 cr.

C) Prin laudabilulu zelu alu dlui Michaele Dobranu, parochu gr. cat. in Tölgyes dela urmatorii domni:

1) dn. Apostotu I. Brasiovanu din Pétra in Moldavi'a 2 fr., 2) dn. Nastase Georgiu, negut. 5 fr., 3) dn. Michaele Dobranu, par. 5 fr., 4) dn. Petrache Iessi, negut., 3 fr., 5) dn. Ioane Uozocianu, adjunctu, 2 fr., 6) dn. Michaele Olariu, pictoru. 1 fr., 7) dn. Vasiliu Frasinariu, tutoru biser., 1 fr., 8) dn. Spirosu Ioanu, negut., 5 fr., cu totulu 24 fr.

Domnulu Vasiliu M. Moldovanu, vice-comite in Diesö-Sz.-Márton trimite mai multe colecte primite si anume:

A) prin laudabil'a staruintia a dlui protopopu alu Siomfaleului Ioanu Copocianu din urmatóriale parochii:

1) Siomfaleu 3 fr. 10 cr., 2) Boziasiu 2 fr. 60 cr., 3) Boianu 2 fr., 4) Cetatea-de-Balta 2 fr., 5) Galfaleu 1 fr. 23 cr., 6) Adamusiu 88 cr., 7) Craifaleu 56 cr., 8) Chincisu 35 cr., 9) Nand'r'a 80 cr., 10) Sul'a magiara 1 fr. 60 cr., cu tot. 15 fr. 12 cr.

B) Prin laudabil'a staruintia a dlui protopopu Ioane Gerasimu din Ernotu au intratu din urmatórele comune:

1) Cucerdea 1 fr., 2) Cipau 1 fr. 40 cr., 3) Ugr'a 80 cr., 4) Secelea 4 fr. 14 cr., 5) Bordu 2 fr. 16 cr., 6) Ernotu 2 fr., 7) Sasendu 1 fr., 8) Besineu 1 fr. 20 cr., 9) Giulusiu 1 fr., in fine 10) dn. protop. Ioane Gerasimu din Ernotu 2 fr., 11) dn. Vas. Popu, propr. in Giulusiu, 1 fr., cu totulu 17 fr. 70 cr.

C) Prin staruint'a dlui administr. protop. Demetriu Szabo din Cosiocn'a au intratu colecte din urmatóriale comune:

1) Cianulu mare 8 fr. 16 cr., 2) Pat'a 4 fr. 93 cr., 3) Desmiru 5 fr. 6 cr., 4) Boosu 5 fr., 5) Corpade 2 fr. 40 cr., 6) Juriu de Campia 1 fr. 40 cr., 7) Bodinu 5 fr., 8) Aitonu 2 fr., 9) Cosiocn'a 2 fr., cu totulu 35 fr. 95 cr.

D) Prin staruint'a dlui Iosifu Oroianu, v. protopopu in Siomcutulu micu, au intratu colecte din urmatóriale comune:

1) Antesu 1 fr., 2) Blidecesci 1 fr., 3) Budusu 2 fr.,

- 4) Cetanu 1 fr., 5) Campu-lungu 1 fr., 6) Jurc'a 1 fr., 7) Osior-heiu 1 fr., 8) Sin'a 1 fr., 9) Stomcut'a-mica 3 fr. 10) Zapirtiu 2 fr., cu totul 14 fr.
Sibiui, 1. Martiu 1869.

Dela secret. asociat.

C l i o.

Series Vajvodarum Transilvaniae.

(Continuare).

- 1403 Laurentius filius Chák et Stephanus de Nádos Vajvodae.
1403 Stephanus Vice-Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1403 Emericus Bubek Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1403 Uterque Nicolaus Vajvoda Transilvaniae. Fejér Cod. D. T. X. Vol. IV.
1403 Jacobus Latzk de Szánto et Joannes Henricus de Tamási. Vide Intsel.
1404 Uterque Nicolaus alias Vajvodae Transilvani. Fejér X. Vol. IV.
1404 (pridem Vajvoda) Nicolaus de Martzal. S. C. D. T. II.
1404 Jacobus Laszk Vajvoda. S. C. D. T. II.
1404 (ante) Nicolaus et Joannes Vice-Vajvodae. Reg. Arch. Tomo II.
1404 Joannes Kenera et Jacobus Lachla. Vide Kristyor Comit. Zarand.
1404 Joannes filius Henrici et Jacobus Lach Vajvodae Transilvani. Fejér Cod. D. T. X. Vol. IV.; Szeredai „Notit. Capit. Alb.“
1404 Joannes de Kenora et Jacobus Laczk. Vajvodae et Comites de Zonuk. C. D. T. II.
1404 Georgius filius Rykolf de Tharka et Bronislaus Vice-Vajvodae, ibid.
1405 Joannes filius Henrici et Jac. Lach Vajvodae Transilvani. Fejér C. D. T. X. Vol. IV. — Vide Szeredai „Notit. Capit. Alb.“ item Fejér X. Vol. VIII.
1405 Nicolaus de Chak, Vajvoda Transilvanus. Fejér Vol. IV.
1405 Stephani quondam de Csák, alias Vajvodae Transilvani filius Nicolaus. Cod. Dipl. T. II.
1405 Joannes et Jacobus Vajvodae Transilvaniae. C. D. T. II.
1405 Petrus de Strygy et Ladislaus de Nádas Vice-Vajvodae. S. C. D. T. II.
1405 Jacobus Laczk de Zánto Vajvoda. S. C. D. T. II.
1405 Joannes Tamási et Jacobus Laczck Vajvodae. Supl. Cod. Dipl. T. II.
1406 Jacobus Laczk Vajvoda. Supl. C. D. T. II.
1406 Ladislaus de Nádas et Petrus de Strygy Vice-Vajvodae.
1406 Joannes et Jacobus Vajvodae. Fejér C. D. T. X. Vol. IV.
1406 Joannes et Jacobus Vajvodae Transilvaniae. C. D. T. II.
1406 Stiborius Vajvoda. Cod. Dipl. T. II.
1407 Stiborius Vajvoda Transilvaniae filius Lack de Szánto, ibid.
1407 Jacobus Lachk de Zántkow Vajvoda et Comes de Zolnok. Supl. Cod. Dipl. T. II.
1407 Jacobus Laczck et Joannes Henrici de Tamási Vajvodae. S. C. D. T. II.
1407 Joannes de Doboka et Petrus de Strygy Vice-Vajvodae. S. C. D. T. II.
1407 Jacobus filius Laczk et Joannes filius Canonici de Tamási Vajvodae. Reg. Arch. T. II.
1407 Joannes de Doboka et Petrus de Strygy Vice-Vajvodae. Reg. Arch. T. II.
1407 Joannes et Jacobus Vajvodae. Fejér C. D. T. X. Vol. IV. — Vide et Bálványos Váralya Comit. Szolnok inter.
1408 Joannes et Jacobus Vajvodae. Fejér ibid.
1408 Nicolaus de Chak alias Vajvoda Transilvanus, ibid. Vide Acta musei Notit. T. I.
1408 Stiborius de Stiboricz alias Vajvoda Transilvanus, ibid. Vide Acta Musei Not. T. I.
1408 Stephanus de Doboka. Vide Banfi.
1408 Jacobus Laczk de Szánto et Joannes Henrici de Tamási Vajvodae Transilvaniae et Comites de Zonuk. Cod. Dipl. Tomo II.
1408 Joannes de Doboka Vice-Vajvoda. Cod. Dipl. T. II.
1408 Jacobus Laczk de Zánto et Joannes Henrici de Tamási Vajvoda et Comites de Zonuk. Reg. Arch. T. II.
1408 Jacobus Laczk de Zántho et Joannes de Tamási Vajvodae. Reg. Arch. T. III.
1408 Jacobus Laczk et Joannes Henrici de Tamási Vajvodae. Suppl. C. D. T. II.
1409 Jacobus Laczk et Joannes Henrici de Tamási Vajvodae. Suppl. Cod. Dipl. T. II.
1409 Jacobus Laczk de Szánto et Joannes Henrici de Tamási Vajvodae Transilvaniae et Comites de Zonuk. C. D. T. II.
1409 Joannes et Jacobus Vajvodae Transilvani. Fejér C. D. T. X. Vol. IV.
1409 Nicolaus de Chak alias Vajvoda Transilvanus. Fejér C. D. T. X. Vol. IV.
1409 Joannes Laczk de Szánto et Joannes Herman de Tamási Vajvodae. Vide Zaykán Comit. Hunyad.
1410 Stiborius de Stiboricz Vajvoda Transilvanus. Fejér C. D. T. X. Vol. V. Vide Apahida Comit. Kolos.
1410 Stiborius Vajvoda Transilvaniae et Comes de Zonuk. Cod. Dipl. T. II.
1410 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. C. D. T. II.
1410 Bartholomaeus Vice-Vajvoda. C. D. T. II.
1410 Jacobus Laczk de Zánto Vajvoda. Reg. Arch. T. II.
1410 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. Reg. Arch. T. II.
1411 (ante) Joannes Geréb Vice-Vajvoda. Reg. Arch. T. II.
1411 Petrus de Strigy et Ladislaus de Nádas Vice-Vajv. T. II.
1411 Petrus de Strigy et Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. C. D. T. II.
1411 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1411 Stiborius de Stiboritz Vajvoda Transilvanus. Fejér C. D. T. X. Vol. V. Vide Szeredai „Notit. Capit. Alb.“
1411 Nicolaus de Martzaly alias Vajvoda Transilvanus. Fejér X. Vol. V.
1412 Non memoratur Vajvoda. Fejér X. Vol. V.
1412 Stiborius de Stiboricz Vajvoda Transilvanus. Fejér X. Vol. V., item T. XII. Vol. VII. — Vide Kolos-Monostor et Corona.
1412 Nicolaus de Chak pridem Vajvoda Transilvanus. Fejér X. Vol. V.
1412 Stiborius Vajvoda et Comes de Zonuk. C. D. T. II.
1412 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. C. D. T. II.
1412 Stiborius Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1412 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. Suppl. C. D. T. II.
1412 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. Reg. Arch. T. II.
1412 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. Reg. Arch. T. II.
1413 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. Reg. Arch. T. II.
1413 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. Reg. Arch. T. III.
1413 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. C. D. T. II.
1413 Stiborius de Stiboricz Vajvoda Transilvanus. Fejér Cod. D. T. X. Vol. V. et T. X. Vol. VIII.
1414 Stiborius de Stiboricz Vajvoda Transilvanus. Fejér C. D. T. X. Vol. V. et Comes de Zonuk.
1414 IV. Cal. Aug. (29. July) Vajvodatus vacavit; ibid.
1414 VI. Cal. Aug. (27. July) Vajvodatus vacavit; ibid.
1414 Nicolaus de Chak Vajvoda. Suppl. Cod. Dipl. T. II.
1414 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. Reg. Arch. T. II.
1414 Ladislaus de Nádas Vice-Vajvoda. Reg. Arch. T. III.
1415 Nicolaus de Chak Vajvoda Transilvanus. Fejér Cod. D. T. X. Vol. V.

(Va urma).